

Miljö- och energidepartementet

Regeringskansliet

Adress

103 33 Stockholm

Göteborg 2017-02-22

M2015/04128/Nm

Remissvar på Riksintresseutredningens betänkande Planering och beslut för en hållbar utveckling (SOU 2015:99)

Stena Metall har tagit del av betänkandet Planering och beslut för en hållbar utveckling och nedan följer bolagets synpunkter och kommentarer.

Sammanfattning

- En transformering till en cirkulär ekonomi kommer bl.a. att kräva stora investeringar i avancerade återvinningsanläggningar som fordrar långsiktighet för att man skall våga göra investeringarna. Beslut att peka ut avfallsanläggningar eller områden som lämpliga för avfallsanläggningar som riksintresse eller områden av väsentligt allmänt intresse kan vara en del i den trygghet som krävs för att göra stora investeringar.
- De privata aktörerna måste involveras i framtagandet av riksintressen och områden av väsentligt allmänt intresse.
- Det är viktigt att det tas fram tydliga kriterier och samordnade arbetssätt för hur riksintressen och områden av väsentligt allmänt intresse skall pekas ut och beslutas.

Utveckling av Stena Metalls inställning

Stena Metall AB är en återvinningskoncern som genom sina dotterbolag Stena Recycling AB, Stena Technoworld AB och Stena Aluminium AB har knappt 100 återvinningsanläggningar över hela Sverige. Dessa anläggningar spänner från enkla skrotgårdar för mellanlagring av avfall till avancerade sorteringsanläggningar och ett smältverk för återvunnen aluminium som har krävt omfattande investeringar. Med hänsyn till detta har Stena Metall i första hand fokuserat detta svar till förslagets resonemang kring avfallsanläggningar.

Som konstateras i utredningen har ännu inga anläggningar eller områden pekats ut som riksintressen för avfallshantering, trots att det finns möjlighet till det i 3 kap. 8 § miljöbalken. En av våra största utmaningar är att förbättra resursutnyttjandet i samhället. För att uppnå det talar man idag om den cirkulära ekonomin och EU-kommissionen har påbörjat ett omfattande arbete med att se över EU-lagstiftningen för att förbättra förutsättningarna att sluta kretsloppen och förbättra resursutnyttjandet inom unionen. En viktig del i detta arbete är att återvinningen av

varor och material blir bättre och mer sofistikerad för att förlusterna av energi och material i återvinningsverksamheten skall minimeras.

Redan idag finns det återvinnings- och avfallsanläggningar som kräver stora investeringar (t.ex. deponier för farligt avfall, fragmenteringsanläggningar och vissa anläggningar för återvinning av farligt avfall) men de mer sofistikerade anläggningar som kommer att krävas för att öka återvinningsgraderna kommer att kräva väsentligt större investeringar som innebär att man kommer att behöva koncentrera återvinningsverksamheten till ett fåtal anläggningar. Ett exempel på detta är Stena Metall-koncernens sorteringsanläggning i Halmstad för metall- och plast från fragmenterat skrot (bl.a. uttjänta bilar) och elavfall som kommer att ta emot denna typ av material från stora delar av koncernens anläggningar i hela Norden. Den totala investeringen beräknas landa på cirka en halv miljard.

Behovet av denna typ av anläggningar kommer att öka i framtiden. Då det krävs stora volymer för att göra anläggningarna lönsamma kräver de dock betydande ytor och verksamheterna innebär inte sällan risker för störningar för omgivningen. De stora volymerna ställer även stora krav på goda transportmöjligheter. Dessa omständigheter tillsammans med de höga investeringskostnaderna innebär att det krävs förutsebarhet för att bolag skall våga göra dessa satsningar. Ett sätt att uppnå långsiktighet är att verkligen utnyttja den möjlighet som finns i lagstiftningen om riksintressen att peka ut lämpliga områden för återvinningsverksamheter.

Det är därför mycket positivt att utredningen uppmärksammat att det även framgent finns behov av att mark- och vattenområden som är särskilt lämpade för anläggningar för avfallshantering skall omfattas av hushållningsbestämmelserna. Det är dock viktigt att denna möjlighet verkligen utnyttjas för att bidra till den långsiktighet som kommer att krävas för att de nödvändiga investeringarna skall kunna bli verklighet.

När det gäller utredningens förslag på hur de skyddade områdena skall pekas ut är det positivt att sektorsmyndigheternas, länsstyrelsernas och kommunernas ansvar förtydligas och att fler typer av samhällsintressen kan beaktas. Detta förutsätter dock att det finns tydliga kriterier och samordnade arbetssätt för hur riksintressen och områden av väsentligt allmänt intresse skall pekas ut och beslutas. Det är även av största vikt att privata aktörer involveras i arbetet så att det blir en så mångsidig belysning av frågorna som möjligt.

Med vänlig hälsning

STENA METALL AB

Carl Hagberg

Jurist

Sustainability and Public Affairs

Direkttelefon: +46104452046

E-post: carl.hagberg@stenametall.se